

BERGEN KOMMUNE
BYSTYRETS KONTOR

Kommunal- og regionaldepartementet
v/ Dag Vestrheim
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.

Deres brev av:

Vår ref.

200611346-9
KABE

Emnekode

SARK-022

Dato

1. november 2006

**Bergen kommunes høringsuttalelse til Lokaldemokratikommisjonens 2. utredning -
NOU 2006:7 Det lokale folkestyret i endring Om deltaking og engasjement i
lokalpolitikken.**

Bergen bystyre behandlet lokaldemokratikommisjonens utredning 23.10.06.

Vedtaksskriv følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Roar Kristiansen
Bystyredirektør

BERGEN KOMMUNE

Bystyrets kontor

Saknr 262-06

Emnekode 022

Arkivsak 200611346/8

Til Bystyrets kontor

Bergen kommunes høringsuttalelse til Lokaldemokratikommisjonens 2. utredning - NOU 2006 : 7 (Det lokale folkestyret i endring. Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken)

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 231006 sak 262-06 og fattet følgende vedtak:

1. Et levende lokaldemokrati er en grunnleggende forutsetning for et godt og fremtidsrettet lokalsamfunn. Et lokalsamfunn som både skal levere gode velferdstjenester og utviklingsmuligheter for sine innbyggere. Det lokaldemokratiske engasjement kan komme til uttrykk på flere måter, men den måten som omfatter flest, er deltaking i valg. Bergen kommune har på linje med Lokaldemokratikommisjonen merket seg at valgdeltakelsen en tid har vært synkende. Vår vurdering er at kommisjonen har grunnleggende rett i sin vurdering - "Er lokalpolitikken viktig nok, vil borgarane møte fram." Bergen kommune slutter seg derfor til kommisjonens vurderinger av at en hovedutfordring fremover vil være å få til "eit godt samspel mellom styringsnivå og (at) eit omfattande og tydeleg lokalt spelerom er viktige føresetnader for auka deltaking og engasjement i lokalpolitikken."
2. Bergen kommune vil derfor på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen, ikke fratas oppgaver.
3. For å få til et velfungerende lokaldemokrati, må det være aksept for lokale løsninger forankret i nasjonale standarder på de ulike velferdsområdene. En styrking av det lokalpolitiske skjønn vil kunne bidra til at kommunen i forhold til befolkningen i større grad fremtrer som en reell beslutningstaker som i stor grad kan skape lokale løsninger der det er behov for slike. Økt handlingsrom for kommunene også på de velferdspolitiske områdene, kan legge grunnlag for at kommunen i større grad ikke bare oppleves som et gjennomføringsorgan på vegne av staten. Kommunens rolle som samfunnsutvikler i sitt lokalområde må styrkes.
4. Samspillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt nivå ved at dette nivået tilføres oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunens nivå er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltaking og engasjement i lokalpolitikken.
5. Norge består av mange kommuner med ulike størrelse og utfordringer. Det er derfor av avgjørende betydning at en fastholder den enkelte kommunes rett til selv å velge sin organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike kommunale selskapsformer.

6. De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokal plan. Kommune må selv ta stilling til omfanget av og innholdet i disse virkemidlene som ikke er lovpålagt. Bergen kommune ønsker og understreke at det fortsatt må være eldreråd/ representasjonsordning for funksjonshemmede og at disse skal være lovpålagte.
7. I sin utredning advarer Lokaldemokratikommisjonen mot å "innføre tiltak som rokker ved kommunestyret sin politiske autoritet. Det skal ikkje vere tvil om at det er dei folkevalde si oppgåve å gjere politiske prioriteringar. For det andre er det viktig å ha fokus på tiltak som får i tale dei som har vanskar med å bli høyrde i demokratiske prosessar, og ikkje nødvendigvis dei som ropar høgast." Bergen kommune slutter seg til denne vurderingen og ber om at dette blir tatt hensyn til i senere reformer, initiert fra statlig nivå.
8. Den enkelte kommune må selv kunne ta stilling til om en vil innføre en ordning med direkte valg av ordfører. Likeledes må en i prinsippet lokalt kunne bestemme hvilken myndighet/ fullmakter en ordfører skal ha.
9. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg. Det anbefales ikke en felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre- /fylkestingsvalg.
10. Bergen kommune vil anbefale at det satses videre på utvikling av elektroniske valgløsninger som kan garantere tilfredstillende trygghet for velgerne. Dette utviklingsarbeidet må finansieres av staten.
11. Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder.
12. Bergen kommune deler kommisjonens bekymring for nedgangen i antall offentlige verv. Økonomiske hensyn burde ikke være utslagsgivende for å redusere antall verv i kommuner. Samtidig må det være et poeng å ikke bare fokusere på antall verv, men også innholdet i vervene og om disse er så politisk interessante og attraktive at det vil øke rekrutteringen og bidra til en fornyelse av lokaldemokratiet.
13. Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker at eldreråd og representasjonsordning for funksjonshemmede fortsatt skal være lovmessig sentralt forankret.
14. Bergen kommune støtter kommisjonens vurdering om at innføring av fritt brukervalg bør diskuteres og avgjøres lokalt.
15. Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger fungerer bra og ser ikke behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens flertall om at det ikke bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.
16. Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å opprettholde dagens ordning.

17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale lister som stiller til gjenvalg ved kommunevalg.
18. Det er ønskelig at flere studenter påtar seg politiske verv. Honorering av kommunalpolitisk verv må ikke føre til tap av rett til studielån.
19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenelig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid.
20. Bergen kommune støtter kommisjonen i at overføring av kommunestyremøter anses som et viktig verktøy for å gjøre det lettere for innbyggere å følge med i den kommunalpolitiske debatten.
21. Bergen kommune ser positivt på at det etableres en nasjonal database om innbyggernes syn på lokaldemokrati i egen kommune.
22. Bergen kommune ser det som utfordring for lokaldemokratiet at mange samfunnsgrupper er svakere representert i folkevalgte organ enn det deres andel av befolkningen skulle tilsi. Dette gjelder for eksempel kvinner, yngre velgere, eldre, funksjonshemmede og etniske minoriteter.
23. Bergen kommune vil påpeke at alle innbygger må ha de samme muligheter til å delta i politisk arbeid. Bergen kommune ber derfor om at det foretas en gjennomgang av regelverket for utbetaling av arbeidsledighetstrygd, slik at arbeidsledige som påtar seg politiske verv ikke får avkorting i arbeidsledighetstrygden - dersom det utbetales honorering av politiske verv.

Bystyrets behandling:

Følgende representanter tok ordet:

Hilde Onarheim (H), Terje Ohnstad (A), Liv Røssland (FrP), Oddny Irene Miljeteig (SV), Harald Myklebust (KrF), Stine Akre (RV), Frank W. Hansen (Pp), Anders Skoglund (V), Kjersti Toppe (Sp), Kjartan Haugsnes (SV), Torstein Dahle (RV) og Marte Mjøs Persen (RV).

Stine Akre (RV) fremsatte følgende forslag:

"Bystyret voterer ikke over innkomne forslag, men sender over forslagene som flertalls- og mindretallsmerknader."

Stine Akres forslag vedr votering fikk 12 stemmer (SV+RV) og var dermed falt.

Terje Ohnstad (A) tok opp igjen sitt forslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

Alternativt pkt. 5.

"Norge består av mange kommuner med ulike størrelser og utfordringer. Bergen kommune

vil understreke at den enkelte kommune fortsatt må ha ansvaret for å velge sin egen organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike selskapsformer. Bergen kommune vil likevel påpeke at en deler synspunktene til mindretallet i lokaldemokratikommisjonen om at økte kommunale selskapsdannelser vil svekke den demokratiske styringen og kontrollen. Videre vil en slik utvikling kunne medføre utydeliggjøring av ansvar og unødvendig byråkrati."

Alternativt pkt 6.

"De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokal plan. Kommunene må selv ta stilling til omfanget av og innholdet i disse virkemidlene som ikke er lovpålagt. Bergen kommune ønsker og understreker at det fortsatt må være eldreråd/ representasjonsordning for funksjonshemmede og at disse skal være lovpålagte."

Tilleggsforslag:

"Bergen kommune vil påpeke at alle innbygger må ha de samme muligheter til å delta i politisk arbeid. Bergen kommune ber derfor om at det foretas en gjennomgang av regelverket for utbetaling av arbeidsledighetstrygd, slik at arbeidsledige som påtar seg politiske verv ikke får avkorting i arbeidsledighetstrygden - dersom det utbetales honorering av politiske verv."

Liv Røssland (FrP) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatt i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

1. "Som innstillingen.

2. Nytt alternativt forslag:

Det er nødvendig med desentralisering av makt. Men det er nødvendig kun å desentralisere makten til et lokalt nivå, ikke til et tenkt regionnivå. Bergen kommune ønsker derfor en løsning med to folkevalgte nivåer, hvor Fylkeskommunen avvikles uten at det blir opprettet et nytt regionalt nivå.

3. Som innstillingen.

4. Som innstillingen.

5. Som innstillingen.

6. Nytt alternativt forslag :

De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler er et viktig element for at demokratiet skal fungere. Mange spørsmål som gjelder den daglige driften i kommunen kan avgjøres under medvirkning fra brukerne av tjenesten. Bergen kommune støtter kommisjonens understreking av lokalpolitikernes ombudsrolle og at ulike former for brukerdemokrati kan være et positive supplement til det tradisjonelle representative demokrati. Kommunen må selv kunne ta stilling til omfang av og innhold i disse virkemidlene.

7. Som innstillingen.

8. Som innstillingen.

9. Nytt alternativt forslag :

Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre/fylkestingsvalg. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg.

- 10. Som innstillingen.
- 11. Som innstillingen.
- 12. Som innstillingen.

13. Nytt alternativt forslag :

Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker at eldreråd og representasjonsordning for funksjonshemmede fortsatt skal være lovmessig sentralt forankret.

14. Som innstillingen.

15. Nytt alternativt forslag:

Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger ikke fungerer godt nok og ser behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens mindretall om at det bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.

16. Nytt alternativt forslag :

Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ i utgangspunktet skal behandles av kommunestyret selv, men ser at det kan være positivt om kommunene fikk større frihet til å delegere behandlingen av innbyggerinitiativene til det organet de selv mener bør vurdere saken.

17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale lister som stiller til **gjenvalg** ved kommunevalg.

18. Som innstillingen.

19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser **ikke** mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenlig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid."

Oddny Irene Miljeteig (SV) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Pkt. 2

Bergen kommune vil på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen inkluderes i diskusjonene og konklusjonene rundt fordeling av oppgaver mellom region og enkelt kommune. Skal regionnivået gjøres meningsfylt og politisk viktig er det helt avgjørende at regionene tilføres nye oppgaver fra staten.

Pkt. 4

Samspillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt og regionalt nivå ved at disse nivåene tilføres

oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunenivået er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltakelse og engasjement i lokalpolitikken.

Pkt. 11.

Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder for stortingsvalg. Bergen kommune ønsker at det skal igangsettes forsøk med stemmerettsalder på 16 år ved kommune og fylkes/region valg.

Pkt. 16.

Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å styrke dagens ordning."

Anders Skoglund (V) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Pkt. 11:

Bergen kommune slutter seg til lokaldemokratikommisjonens mindretall som går inn for at stemmerettsalderen ved kommune- og fylkestingsvalg settes til 16 år."

Stine Akre (RV) tok opp igjen sitt tilleggsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Bergen kommune mener det er bekymringsfullt at en stadig større andel av beslutninger knyttet til flere velferdsoppgaver løftes ut av folkevalgte organer og over til kommunale foretak, aksjeselskaper og stiftelser. Denne utvikling tømmer folkevalgte organ for myndighet og arbeidsoppgaver som igjen er med på å svekke både deltagelsen i lokaldemokratiet og myndighetsutøvelsen et kommunestyre har. I tillegg fører en slik utvikling til at det er vanskeligere for folk å få innsikt i lokale beslutninger slik at en mister åpenheten i den kommunale forvaltningen. Lokaldemokratiet blir slik fremmedgjort for folk flest. Bergen Kommune ønsker en innskjerping av lovhjemmelen for hvilke type oppgaver kommunene kan skille ut i selskaper, stiftelser med mer".

Kjersti Toppe (Sp) tok opp igjen sitt tilleggsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

1. "Bergen kommune støtter kommisjonen i at overføring av kommunestyremøter anses som et viktig verktøy for å gjøre det lettere for innbyggere å følge med i den kommunalpolitiske debatten.
2. Bergen kommune ser positivt på at det etableres en nasjonal database om innbyggernes syn på lokaldemokrati i egen kommune.
3. Bergen Kommune mener at grunnlovsfesting av det kommunale selvstyret og større frihet til kommunene i skattepolitikken er viktige tiltak for å utvide det lokale handlingsrom. (jfr. Lokaldemokratikommisjonens første utredning)
4. Bergen kommune ser det som utfordring for lokaldemokratiet at mange samfunnsgrupper er svakere representert i folkevalgte organ enn det deres andel av befolkningen skulle tilsi. Dette gjelder for eksempel kvinner, yngre velgere, eldre, funksjonshemmede og etniske minoriteter.

5. Bergen kommune vil påpeke at mange møter på kvelds- og ettermiddagstid kan bidra til at enkelte samfunnsgrupper vegrer seg for å gå inn i folkevalgte verv på det lokale plan. Praktisk tilrettelegging med at flere møter blir lagt til dagtid, bør vurderes som tiltak for å sikre bredere representasjon og engasjement for lokalpolitikken."

Votering:

Innstillingens pkt 1 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternative forslag pkt. 2, fikk 32 stemmer (H+FrP+Pp) og var dermed falt.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 2, fikk 15 stemmer (SV+RV+V+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt 2, 1. setning, ble vedtatt med 53 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 2, 2. setning, fikk 28 stemmer (H+KrF+RV+Pp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 3 ble vedtatt enstemmig.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 4, fikk 28 stemmer (A+SV+RV(1)+V+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 4, ble vedtatt med 39 stemmer (H+FrP+KrF+RV(3)+Pp).

Terje Ohnstads alternativt forslag pkt. 5, fikk 25 stemmer (A+SV+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 5, frem til org.form ble vedtatt med 39 stemmer (H+FrP+KrF+Pp+V+Sp).

Innstillingens pkt. 5, siste del- komm.selskapsform, ble vedtatt med 38 stemmer (H+FrP+KrF+V+Pp).

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 6 fikk 31 stemmer (H+FrP+Sp) og var dermed falt.

Terje Ohnstads alternativt forslag pkt. 6 ble vedtatt med 47 stemmer (A+FrP+SV+KrF+RV+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 6 fikk 20 stemmer (H+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 7-8 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 9 fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 9 ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Innstillingens pkt. 10 ble vedtatt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Anders Skoglunds alternativt forslag pkt. 11 fikk 14 stemmer (SV+RV+V) og var dermed falt.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 11 fikk 14 stemmer (SV+RV+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 11 ble vedtatt med 53 stemmer (H+A+FrP+KrF+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 12 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 13, ble vedtatt med 56 stemmer (H(17)+A+FrP+KrF+RV+Pp+V).

Innstillingens pkt. 13 fikk 11 stemmer (H(1)+SV+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 14 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 15 fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 15 ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 16 fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Liv Røsslands alterntaivt forslag pkt. 16, fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 16 ble vedtatt med 52 stemmer (H+A+SV+KrF+RV(3)+Pp+Sp).

Innstillingens pkt 17 m/FrP's tilleggsforslag, gjenvalg, ble vedtdatt enstemmig.

Innstillingens pkt. 18 ble vedtatt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 19 fikk 25 stemmer (FrP+SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 19 ble vedtatt med 42 stemmer (H+A+KrF+Pp+V).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt 1 ble vedtatt enstemmig.

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 2 ble vedttt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 3 fikk 32 stemmer (H(1)+A+SV+KrF+V+Sp) og var dermed falt.

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 4 ble vedtatt med 35 stemmer(A+SV+KrF+RV+V+Sp).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 5 fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Stine Akres tilleggsforslag fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp og var dermed falt.

Terje Ohnstads tilleggsforslag ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Det utvidete forretningsutvalg behandlet saken i møtet 231006 sak 56-06 og avga følgende innstilling:

Det foreligger ingen innstilling til bystyrets møte 231006. Forslagene følger saken frem til votering i bystyrets møte.

Det utvidete forretningsutvalg behandlet saken i møtet 171006 sak 52-06 og fattet følgende vedtak:

Saken utsettes til behandling i UTFOR 23.10 kl. 0900.

Forslag til innstilling til bystyret :

Bergen kommune avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2006: 7 *Det lokale folkestyre i endring ?*

1. Et levende lokaldemokrati er en grunnleggende forutsetning for et godt og fremtidsrettet lokalsamfunn. Et lokalsamfunn som både skal levere gode velferdstjenester og utviklingsmuligheter for sine innbyggere. Det lokaldemokratiske engasjement kan komme til uttrykk på flere måter, men den måten som omfatter flest, er deltakelse i valg. Bergen kommune har på linje med Lokaldemokratikommisjonen merket seg at valgdeltakelsen en tid har vært synkende. Vår vurdering er at kommisjonen har grunnleggende rett i sin vurdering - "Er lokalpolitikken viktig nok, vil borgarane møte fram." Bergen kommune slutter seg derfor til kommisjonens vurderinger av at en hovedutfordring fremover vil være å få til "eit godt samspel mellom styringsnivå og (at) eit omfattande og tydeleg lokalt spelerom er viktige føresetnader for auka deltaking og engasjement i lokalpolitikken."
2. Bergen kommune vil derfor på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen, ikke fratas oppgaver. Snarere bør det være slik at en i forbindelse med overføringer av oppgaver fra staten til et styringsnivå nærmere innbyggerne, bør legge flere oppgaver direkte til kommunene.
3. For å få til et velfungerende lokaldemokrati, må det være aksept for lokale løsninger forankret i nasjonale standarder på de ulike velferdsområdene. En styrking av det lokalpolitiske skjønn vil kunne bidra til at kommunen i forhold til befolkningen i større grad fremtrer som en reell beslutningstaker som i stor grad kan skape lokale løsninger der det er behov for slike. Økt handlingsrom for kommunene også på de velferdspolitiske områdene, kan legge grunnlag for at kommunen i større grad ikke bare oppleves som et gjennomføringsorgan på vegne av staten. Kommunens rolle som samfunnsutvikler i sitt lokalområde må styrkes.
4. Samspeillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt nivå ved at dette nivået tilføres oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunens nivå er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltakelse og engasjement i lokalpolitikken.
5. Norge består av mange kommuner med ulike størrelse og utfordringer. Det er derfor av avgjørende betydning at en fastholder den enkelte kommunes rett til selv å velge sin organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike kommunale selskapsformer.

6. De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokalt nivå. Kommunene må selv ta stilling til omfang av og innhold i disse virkemidlene.
7. I sin utredning advarer Lokaldemokratikommisjonen mot å "innføre tiltak som rokker ved kommunestyret sin politiske autoritet. Det skal ikkje vere tvil om at det er dei folkevalde si oppgåve å gjere politiske prioriteringar. For det andre er det viktig å ha fokus på tiltak som får i tale dei som har vanskar med å bli høyrde i demokratiske prosessar, og ikkje nødvendigvis dei som ropar høgst." Bergen kommune slutter seg til denne vurderingen og ber om at dette blir tatt hensyn til i senere reformer, initiert fra statlig nivå.
8. Den enkelte kommune må selv kunne ta stilling til om en vil innføre en ordning med direkte valg av ordfører. Likeledes må en i prinsippet lokalt kunne bestemme hvilken myndighet/ fullmakter en ordfører skal ha.
9. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg. Det anbefales ikke en felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre- /fylkestingsvalg.
10. Bergen kommune vil anbefale at det satses videre på utvikling av elektroniske valgløsninger som kan garantere tilfredstillende trygghet for velgerne. Dette utviklingsarbeidet må finansieres av staten.
11. Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder.
12. Bergen kommune deler kommisjonens bekymring for nedgangen i antall offentlige verv. Økonomiske hensyn burde ikke være utslagsgivende for å redusere antall verv i kommuner. Samtidig må det være et poeng å ikke bare fokusere på antall verv, men også innholdet i vervene og om disse er så politisk interessante og attraktive at det vil øke rekrutteringen og bidra til en fornyelse av lokaldemokratiet.
13. Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Utformingen av det lokale brukerdemokrati og etablering av ulike representasjonsordninger bør være opp til den enkelte kommune.
14. Bergen kommune støtter kommisjonens vurdering om at innføring av fritt brukervalg bør diskuteres og avgjøres lokalt.
15. Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger fungerer bra og ser ikke behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens flertall om at det ikke bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.
16. Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å opprettholde dagens ordning.
17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale

lister som stiller ved kommunevalg.

18. Det er ønskelig at flere studenter påtar seg politiske verv. Honorering av kommunalpolitisk verv må ikke føre til tap av rett til studielån.
19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenelig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid.

Bystyrets kontor, 27. oktober 2006

Evelyn Gullaksen
konsulent

BERGEN KOMMUNE

Bystyrets kontor

Saknr 262-06

Emnekode 022

Arkivsak 200611346/8

Til Bystyrets kontor

Bergen kommunes høringsuttalelse til Lokaldemokratikommisjonens 2. utredning - NOU 2006 : 7 (Det lokale folkestyret i endring. Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken)

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 231006 sak 262-06 og fattet følgende vedtak:

1. Et levende lokaldemokrati er en grunnleggende forutsetning for et godt og fremtidsrettet lokalsamfunn. Et lokalsamfunn som både skal levere gode velferdstjenester og utviklingsmuligheter for sine innbyggere. Det lokaldemokratiske engasjement kan komme til uttrykk på flere måter, men den måten som omfatter flest, er deltaking i valg. Bergen kommune har på linje med Lokaldemokratikommisjonen merket seg at valgdeltakelsen en tid har vært synkende. Vår vurdering er at kommisjonen har grunnleggende rett i sin vurdering - "Er lokalpolitikken viktig nok, vil borgarane møte fram." Bergen kommune slutter seg derfor til kommisjonens vurderinger av at en hovedutfordring fremover vil være å få til "eit godt samspel mellom styringsnivå og (at) eit omfattande og tydeleg lokalt spelerom er viktige føresetnader for auka deltaking og engasjement i lokalpolitikken."
2. Bergen kommune vil derfor på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen, ikke fratas oppgaver.
3. For å få til et velfungerende lokaldemokrati, må det være aksept for lokale løsninger forankret i nasjonale standarder på de ulike velferdsområdene. En styrking av det lokalpolitiske skjønn vil kunne bidra til at kommunen i forhold til befolkningen i større grad fremtrer som en reell beslutningstaker som i stor grad kan skape lokale løsninger der det er behov for slike. Økt handlingsrom for kommunene også på de velferdspolitiske områdene, kan legge grunnlag for at kommunen i større grad ikke bare oppleves som et gjennomføringsorgan på vegne av staten. Kommunens rolle som samfunnsutvikler i sitt lokalområde må styrkes.
4. Samspillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt nivå ved at dette nivået tilføres oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunens nivå er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltaking og engasjement i lokalpolitikken.
5. Norge består av mange kommuner med ulike størrelse og utfordringer. Det er derfor av avgjørende betydning at en fastholder den enkelte kommunes rett til selv å velge sin organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike kommunale selskapsformer.

6. De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokal plan. Kommune må selv ta stilling til omfanget av og innholdet i disse virkemidlene som ikke er lovpålagt. Bergen kommune ønsker og understreke at det fortsatt må være eldreråd/ representasjonsordning for funksjonshemmede og at disse skal være lovpålagte.
7. I sin utredning advarer Lokaldemokratikommisjonen mot å "innføre tiltak som rokker ved kommunestyret sin politiske autoritet. Det skal ikkje vere tvil om at det er dei folkevalde si oppgåve å gjere politiske prioriteringar. For det andre er det viktig å ha fokus på tiltak som får i tale dei som har vanskar med å bli høyrde i demokratiske prosessar, og ikkje nødvendigvis dei som ropar høgast." Bergen kommune slutter seg til denne vurderingen og ber om at dette blir tatt hensyn til i senere reformer, initiert fra statlig nivå.
8. Den enkelte kommune må selv kunne ta stilling til om en vil innføre en ordning med direkte valg av ordfører. Likeledes må en i prinsippet lokalt kunne bestemme hvilken myndighet/ fullmakter en ordfører skal ha.
9. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg. Det anbefales ikke en felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre- /fylkestingsvalg.
10. Bergen kommune vil anbefale at det satses videre på utvikling av elektroniske valgløsninger som kan garantere tilfredstillende trygghet for velgerne. Dette utviklingsarbeidet må finansieres av staten.
11. Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder.
12. Bergen kommune deler kommisjonens bekymring for nedgangen i antall offentlige verv. Økonomiske hensyn burde ikke være utslagsgivende for å redusere antall verv i kommuner. Samtidig må det være et poeng å ikke bare fokusere på antall verv, men også innholdet i vervene og om disse er så politisk interessante og attraktive at det vil øke rekrutteringen og bidra til en fornyelse av lokaldemokratiet.
13. Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker at eldreråd og representasjonsordning for funksjonshemmede fortsatt skal være lovmessig sentralt forankret.
14. Bergen kommune støtter kommisjonens vurdering om at innføring av fritt brukervalg bør diskuteres og avgjøres lokalt.
15. Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger fungerer bra og ser ikke behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens flertall om at det ikke bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.
16. Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å opprettholde dagens ordning.

17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale lister som stiller til gjenvalg ved kommunevalg.
18. Det er ønskelig at flere studenter påtar seg politiske verv. Honorering av kommunalpolitisk verv må ikke føre til tap av rett til studielån.
19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenelig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid.
20. Bergen kommune støtter kommisjonen i at overføring av kommunestyremøter anses som et viktig verktøy for å gjøre det lettere for innbyggere å følge med i den kommunalpolitiske debatten.
21. Bergen kommune ser positivt på at det etableres en nasjonal database om innbyggernes syn på lokaldemokrati i egen kommune.
22. Bergen kommune ser det som utfordring for lokaldemokratiet at mange samfunnsgrupper er svakere representert i folkevalgte organ enn det deres andel av befolkningen skulle tilsi. Dette gjelder for eksempel kvinner, yngre velgere, eldre, funksjonshemmede og etniske minoriteter.
23. Bergen kommune vil påpeke at alle innbygger må ha de samme muligheter til å delta i politisk arbeid. Bergen kommune ber derfor om at det foretas en gjennomgang av regelverket for utbetaling av arbeidsledighetstrygd, slik at arbeidsledige som påtar seg politiske verv ikke får avkorting i arbeidsledighetstrygden - dersom det utbetales honorering av politiske verv.

Bystyrets behandling:

Følgende representanter tok ordet:

Hilde Onarheim (H), Terje Ohnstad (A), Liv Røssland (FrP), Oddny Irene Miljeteig (SV), Harald Myklebust (KrF), Stine Akre (RV), Frank W. Hansen (Pp), Anders Skoglund (V), Kjersti Toppe (Sp), Kjartan Haugsnes (SV), Torstein Dahle (RV) og Marte Mjøs Persen (RV).

Stine Akre (RV) fremsatte følgende forslag:

"Bystyret voterer ikke over innkomne forslag, men sender over forslagene som flertalls- og mindretallsmerknader."

Stine Akres forslag vedr votering fikk 12 stemmer (SV+RV) og var dermed falt.

Terje Ohnstad (A) tok opp igjen sitt forslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

Alternativt pkt. 5.

"Norge består av mange kommuner med ulike størrelser og utfordringer. Bergen kommune

vil understreke at den enkelte kommune fortsatt må ha ansvaret for å velge sin egen organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike selskapsformer. Bergen kommune vil likevel påpeke at en deler synspunktene til mindretallet i lokaldemokratikommisjonen om at økte kommunale selskapsdannelser vil svekke den demokratiske styringen og kontrollen. Videre vil en slik utvikling kunne medføre utydeliggjøring av ansvar og unødvendig byråkrati."

Alternativt pkt 6.

"De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokal plan. Kommunene må selv ta stilling til omfanget av og innholdet i disse virkemidlene som ikke er lovpålagt. Bergen kommune ønsker og understreker at det fortsatt må være eldreråd/ representasjonsordning for funksjonshemmede og at disse skal være lovpålagte."

Tilleggsforslag:

"Bergen kommune vil påpeke at alle innbygger må ha de samme muligheter til å delta i politisk arbeid. Bergen kommune ber derfor om at det foretas en gjennomgang av regelverket for utbetaling av arbeidsledighetstrygd, slik at arbeidsledige som påtar seg politiske verv ikke får avkorting i arbeidsledighetstrygden - dersom det utbetales honorering av politiske verv."

Liv Røssland (FrP) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatt i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

1. "Som innstillingen.

2. Nytt alternativt forslag:

Det er nødvendig med desentralisering av makt. Men det er nødvendig kun å desentralisere makten til et lokalt nivå, ikke til et tenkt regionnivå. Bergen kommune ønsker derfor en løsning med to folkevalgte nivåer, hvor Fylkeskommunen avvikles uten at det blir opprettet et nytt regionalt nivå.

3. Som innstillingen.

4. Som innstillingen.

5. Som innstillingen.

6. Nytt alternativt forslag :

De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler er et viktig element for at demokratiet skal fungere. Mange spørsmål som gjelder den daglige driften i kommunen kan avgjøres under medvirkning fra brukerne av tjenesten. Bergen kommune støtter kommisjonens understreking av lokalpolitikernes ombudsrolle og at ulike former for brukerdemokrati kan være et positive supplement til det tradisjonelle representative demokrati. Kommunen må selv kunne ta stilling til omfang av og innhold i disse virkemidlene.

7. Som innstillingen.

8. Som innstillingen.

9. Nytt alternativt forslag :

Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre/fylkestingsvalg. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg.

- 10. Som innstillingen.
- 11. Som innstillingen.
- 12. Som innstillingen.

13. Nytt alternativt forslag :

Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Bergen kommune støtter kommisjonens mindretall som ønsker at eldreråd og representasjonsordning for funksjonshemmede fortsatt skal være lovmessig sentralt forankret.

14. Som innstillingen.

15. Nytt alternativt forslag:

Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger ikke fungerer godt nok og ser behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens mindretall om at det bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.

16. Nytt alternativt forslag :

Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ i utgangspunktet skal behandles av kommunestyret selv, men ser at det kan være positivt om kommunene fikk større frihet til å delegere behandlingen av innbyggerinitiativene til det organet de selv mener bør vurdere saken.

17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale lister som stiller til **gjenvalg** ved kommunevalg.

18. Som innstillingen.

19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser **ikke** mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenlig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid."

Oddny Irene Miljeteig (SV) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Pkt. 2

Bergen kommune vil på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen inkluderes i diskusjonene og konklusjonene rundt fordeling av oppgaver mellom region og enkelt kommune. Skal regionnivået gjøres meningsfylt og politisk viktig er det helt avgjørende at regionene tilføres nye oppgaver fra staten.

Pkt. 4

Samspillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt og regionalt nivå ved at disse nivåene tilføres

oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunenivået er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltakelse og engasjement i lokalpolitikken.

Pkt. 11.

Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder for stortingsvalg. Bergen kommune ønsker at det skal igangsettes forsøk med stemmerettsalder på 16 år ved kommune og fylkes/region valg.

Pkt. 16.

Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å styrke dagens ordning."

Anders Skoglund (V) tok opp igjen sitt endringsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Pkt. 11:

Bergen kommune slutter seg til lokaldemokratikommisjonens mindretall som går inn for at stemmerettsalderen ved kommune- og fylkestingsvalg settes til 16 år."

Stine Akre (RV) tok opp igjen sitt tilleggsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

"Bergen kommune mener det er bekymringsfullt at en stadig større andel av beslutninger knyttet til flere velferdsoppgaver løftes ut av folkevalgte organer og over til kommunale foretak, aksjeselskaper og stiftelser. Denne utvikling tømmer folkevalgte organ for myndighet og arbeidsoppgaver som igjen er med på å svekke både deltagelsen i lokaldemokratiet og myndighetsutøvelsen et kommunestyre har. I tillegg fører en slik utvikling til at det er vanskeligere for folk å få innsikt i lokale beslutninger slik at en mister åpenheten i den kommunale forvaltningen. Lokaldemokratiet blir slik fremmedgjort for folk flest. Bergen Kommune ønsker en innskjerping av lovhjemmelen for hvilke type oppgaver kommunene kan skille ut i selskaper, stiftelser med mer".

Kjersti Toppe (Sp) tok opp igjen sitt tilleggsforslag fremsatte i Det utvidete forretningsutvalg 231006:

1. "Bergen kommune støtter kommisjonen i at overføring av kommunestyremøter anses som et viktig verktøy for å gjøre det lettere for innbyggere å følge med i den kommunalpolitiske debatten.
2. Bergen kommune ser positivt på at det etableres en nasjonal database om innbyggernes syn på lokaldemokrati i egen kommune.
3. Bergen Kommune mener at grunnlovsfesting av det kommunale selvstyret og større frihet til kommunene i skattepolitikken er viktige tiltak for å utvide det lokale handlingsrom. (jfr. Lokaldemokratikommisjonens første utredning)
4. Bergen kommune ser det som utfordring for lokaldemokratiet at mange samfunnsgrupper er svakere representert i folkevalgte organ enn det deres andel av befolkningen skulle tilsi. Dette gjelder for eksempel kvinner, yngre velgere, eldre, funksjonshemmede og etniske minoriteter.

5. Bergen kommune vil påpeke at mange møter på kvelds- og ettermiddagstid kan bidra til at enkelte samfunnsgrupper vegrer seg for å gå inn i folkevalgte verv på det lokale plan. Praktisk tilrettelegging med at flere møter blir lagt til dagtid, bør vurderes som tiltak for å sikre bredere representasjon og engasjement for lokalpolitikken.”

Votering:

Innstillingens pkt 1 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternative forslag pkt. 2, fikk 32 stemmer (H+FrP+Pp) og var dermed falt.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 2, fikk 15 stemmer (SV+RV+V+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt 2, 1. setning, ble vedtatt med 53 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 2, 2. setning, fikk 28 stemmer (H+KrF+RV+Pp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 3 ble vedtatt enstemmig.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 4, fikk 28 stemmer (A+SV+RV(1)+V+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 4, ble vedtatt med 39 stemmer (H+FrP+KrF+RV(3)+Pp).

Terje Ohnstads alternativt forslag pkt. 5, fikk 25 stemmer (A+SV+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 5, frem til org.form ble vedtatt med 39 stemmer (H+FrP+KrF+Pp+V+Sp).

Innstillingens pkt. 5, siste del- komm.selskapsform, ble vedtatt med 38 stemmer (H+FrP+KrF+V+Pp).

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 6 fikk 31 stemmer (H+FrP+Sp) og var dermed falt.

Terje Ohnstads alternativt forslag pkt. 6 ble vedtatt med 47 stemmer (A+FrP+SV+KrF+RV+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 6 fikk 20 stemmer (H+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 7-8 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 9 fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 9 ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Innstillingens pkt. 10 ble vedtatt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Anders Skoglunds alternativt forslag pkt. 11 fikk 14 stemmer (SV+RV+V) og var dermed falt.

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 11 fikk 14 stemmer (SV+RV+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 11 ble vedtatt med 53 stemmer (H+A+FrP+KrF+Pp+Sp).

Innstillingens pkt. 12 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 13, ble vedtatt med 56 stemmer (H(17)+A+FrP+KrF+RV+Pp+V).

Innstillingens pkt. 13 fikk 11 stemmer (H(1)+SV+V) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 14 ble vedtatt enstemmig.

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 15 fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 15 ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Oddny Irene Miljeteigs alternativt forslag pkt. 16 fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Liv Røsslands alterntaivt forslag pkt. 16, fikk 12 stemmer (FrP) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 16 ble vedtatt med 52 stemmer (H+A+SV+KrF+RV(3)+Pp+Sp).

Innstillingens pkt 17 m/FrP's tilleggsforslag, gjenvalg, ble vedtdatt enstemmig.

Innstillingens pkt. 18 ble vedtatt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Liv Røsslands alternativt forslag pkt. 19 fikk 25 stemmer (FrP+SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Innstillingens pkt. 19 ble vedtatt med 42 stemmer (H+A+KrF+Pp+V).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt 1 ble vedtatt enstemmig.

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 2 ble vedttt med 65 stemmer (H+A+FrP+SV+KrF+RV+V+Sp).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 3 fikk 32 stemmer (H(1)+A+SV+KrF+V+Sp) og var dermed falt.

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 4 ble vedtatt med 35 stemmer(A+SV+KrF+RV+V+Sp).

Kjersti Toppes tilleggsforslag pkt. 5 fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp) og var dermed falt.

Stine Akres tilleggsforslag fikk 13 stemmer (SV+RV+Sp og var dermed falt.

Terje Ohnstads tilleggsforslag ble vedtatt med 55 stemmer (H+A+SV+KrF+RV+Pp+V+Sp).

Det utvidete forretningsutvalg behandlet saken i møtet 231006 sak 56-06 og avga følgende innstilling:

Det foreligger ingen innstilling til bystyrets møte 231006. Forslagene følger saken frem til votering i bystyrets møte.

Det utvidete forretningsutvalg behandlet saken i møtet 171006 sak 52-06 og fattet følgende vedtak:

Saken utsettes til behandling i UTFOR 23.10 kl. 0900.

Forslag til innstilling til bystyret :

Bergen kommune avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2006: 7 *Det lokale folkestyre i endring ?*

1. Et levende lokaldemokrati er en grunnleggende forutsetning for et godt og fremtidsrettet lokalsamfunn. Et lokalsamfunn som både skal levere gode velferdstjenester og utviklingsmuligheter for sine innbyggere. Det lokaldemokratiske engasjement kan komme til uttrykk på flere måter, men den måten som omfatter flest, er deltakelse i valg. Bergen kommune har på linje med Lokaldemokratikommisjonen merket seg at valgdeltakelsen en tid har vært synkende. Vår vurdering er at kommisjonen har grunnleggende rett i sin vurdering - "Er lokalpolitikken viktig nok, vil borgarane møte fram." Bergen kommune slutter seg derfor til kommisjonens vurderinger av at en hovedutfordring fremover vil være å få til "eit godt samspel mellom styringsnivå og (at) eit omfattande og tydeleg lokalt spelerom er viktige føresetnader for auka deltaking og engasjement i lokalpolitikken."
2. Bergen kommune vil derfor på et generelt grunnlag understreke viktigheten av at kommunene i forbindelse med den fremtidige regionreformen, ikke fratas oppgaver. Snarere bør det være slik at en i forbindelse med overføringer av oppgaver fra staten til et styringsnivå nærmere innbyggerne, bør legge flere oppgaver direkte til kommunene.
3. For å få til et velfungerende lokaldemokrati, må det være aksept for lokale løsninger forankret i nasjonale standarder på de ulike velferdsområdene. En styrking av det lokalpolitiske skjønn vil kunne bidra til at kommunen i forhold til befolkningen i større grad fremtrer som en reell beslutningstaker som i stor grad kan skape lokale løsninger der det er behov for slike. Økt handlingsrom for kommunene også på de velferdspolitiske områdene, kan legge grunnlag for at kommunen i større grad ikke bare oppleves som et gjennomføringsorgan på vegne av staten. Kommunens rolle som samfunnsutvikler i sitt lokalområde må styrkes.
4. Samspillet mellom de ulike forvaltningsnivåene må være forankret i en vilje til å styrke det representative demokratiet på lokalt nivå ved at dette nivået tilføres oppgaver og ressurser som gir økt legitimitet i befolkningen. Kommunens nivå er - og alt tyder på at det fortsatt vil være - den viktigste arena for deltakelse og engasjement i lokalpolitikken.
5. Norge består av mange kommuner med ulike størrelse og utfordringer. Det er derfor av avgjørende betydning at en fastholder den enkelte kommunes rett til selv å velge sin organisasjonsform og at dette også omfatter bruk av ulike kommunale selskapsformer.

6. De ulike formene for brukerdemokratiske virkemidler må ses på som et supplement til det representative demokrati på lokalt nivå. Kommunene må selv ta stilling til omfang av og innhold i disse virkemidlene.
7. I sin utredning advarer Lokaldemokratikommisjonen mot å "innføre tiltak som rokker ved kommunestyret sin politiske autoritet. Det skal ikkje vere tvil om at det er dei folkevalde si oppgåve å gjere politiske prioriteringar. For det andre er det viktig å ha fokus på tiltak som får i tale dei som har vanskar med å bli høyrde i demokratiske prosessar, og ikkje nødvendigvis dei som ropar høgast."
Bergen kommune slutter seg til denne vurderingen og ber om at dette blir tatt hensyn til i senere reformer, initiert fra statlig nivå.
8. Den enkelte kommune må selv kunne ta stilling til om en vil innføre en ordning med direkte valg av ordfører. Likeledes må en i prinsippet lokalt kunne bestemme hvilken myndighet/ fullmakter en ordfører skal ha.
9. Kommunene må selv fortsatt kunne avgjøre om en vil ha 1 dags eller 2 dagers valg. Det anbefales ikke en felles valgdag for stortingsvalg og kommunestyre- /fylkestingsvalg.
10. Bergen kommune vil anbefale at det satses videre på utvikling av elektroniske valgløsninger som kan garantere tilfredstillende trygghet for velgerne. Dette utviklingsarbeidet må finansieres av staten.
11. Bergen kommune slutter seg til lokalkommisjonens flertall som går inn for å beholde gjeldende stemmerettsalder.
12. Bergen kommune deler kommisjonens bekymring for nedgangen i antall offentlige verv. Økonomiske hensyn burde ikke være utslagsgivende for å redusere antall verv i kommuner. Samtidig må det være et poeng å ikke bare fokusere på antall verv, men også innholdet i vervene og om disse er så politisk interessante og attraktive at det vil øke rekrutteringen og bidra til en fornyelse av lokaldemokratiet.
13. Representasjonsordninger for brukere er viktige supplement til det representative demokratiet. Utformingen av det lokale brukerdemokrati og etablering av ulike representasjonsordninger bør være opp til den enkelte kommune.
14. Bergen kommune støtter kommisjonens vurdering om at innføring av fritt brukervalg bør diskuteres og avgjøres lokalt.
15. Bergen kommune mener at dagens praksis med rådgivende folkeavstemminger fungerer bra og ser ikke behov for lovregulering på dette området. Videre deler Bergen kommune konklusjonen fra kommisjonens flertall om at det ikke bør innføres bindende folkeavstemminger på kommunalt nivå.
16. Bergen kommune mener at innbyggerinitiativ skal behandles av kommunestyret selv og går inn for å opprettholde dagens ordning.
17. Lokale lister er et viktig supplement i det lokale demokratiet. Bergen kommune ser positivt på kommisjonens forslag om å redusere krav til underskrifter for kommunale

lister som stiller ved kommunevalg.

18. Det er ønskelig at flere studenter påtar seg politiske verv. Honorering av kommunalpolitisk verv må ikke føre til tap av rett til studielån.
19. Bergen kommune slutter seg til kommisjonens vurdering om at det kreves større økonomiske ressurser til lokalpolitisk arbeid og de politiske organisasjonene/partier. Bergen kommune anser mindretallets forslag om innføring av skattefradrag for medlemskontingent i politiske partier som en formålstjenelig ordning for å gi partiene bedre rammevilkår for deres rekrutteringsarbeid.

Bystyrets kontor, 27. oktober 2006

Evelyn Gullaksen
konsulent